

Sygn. akt I ACa 1682/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Wiesława Kuberska

Sędziowie: SA Joanna Walentkiewicz – Witkowska (spr.)

SO del. Joanna Składowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **E. Z., Ż. Z., M. Z. (1)**

przeciwko **(...) SA V. (...) z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powódek E. Z. i Ż. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 1 października 2014 r. sygn. akt I C 1956/13

I. prostuje oczywistą niedokładność w punkcie II 6 i 4 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że punkt 6 oznacza jako punkt 4, a punkt 4 jako punkt 5;

II. z apelacji E. Z. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I 2, 3, 4, 5 w ten sposób, że:

a. w punkcie I 2 zasądza od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz E. Z. rentę w kwotach po 550 (pięćset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, poczynając od listopada 2013 roku i na przyszłość, płatną do 10-go dnia każdego miesiąca oddalając powództwo w pozostałym zakresie,

b. w punkcie I 3 podwyższa kwotę 5.798,28 złotych zasądzoną na rzecz E. Z. tytułem zwrotu kosztów procesu do kwoty 6.617 (sześć tysięcy sześćset siedemnaście) złotych,

c. w punkcie I 4 kwotę 4.690,97 złotych, podlegającą pobraniu od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa podwyższa do kwoty 5.098,88 (pięć tysięcy dziewięćdziesiąt osiem i 88/100) złotych,

d. uchyla punkt I 5 wyroku;

II. z apelacji Ż. Z. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II 2, 3,4,5 w ten sposób, że:

a. w punkcie II 2 zasądza od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Ż. Z. kwotę 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2013 roku tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca,

b. w punkcie II 3 podwyższa kwotę 3.954,88 złotych, zasądzoną na rzecz Ż. Z. tytułem zwrotu kosztów procesu do kwoty 5.617(pięć tysięcy sześćset siedemnaście) złotych,

c. w punkcie II 4 kwotę 2.500,08 złotych, podlegającą pobraniu od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa podwyższa do kwoty 3.048,89 (trzy tysiące czterdzieści osiem i 89/100) złotych,

d. uchyla punkt II 5 wyroku;

IV. oddala apelację E. Z. w pozostałej części;

V. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz E. Z. kwotę 510 (pięćset dziesięć) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

VI. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Ż. Z. kwotę 1.400 (jeden tysiąc czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 1682/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 1 października 2014 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie I C 1956/13 :

I. 1. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz E. Z. kwotę 140 000 zł z ustawowymi odsetkami:

a) od kwoty 108 500 zł od dnia 25 sierpnia 2013 r.;

b) od kwoty 31 500 zł od dnia 17 stycznia 2014 r. ;

2. oddalił powództwo E. Z. w pozostałej części;

3. zasądził na rzecz E. Z. kwotę 5798,28 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 4690,97 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

5. nakazał ściągnąć z zasądzonego w punkcie I.1 roszczenia na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 407,91 zł tytułem nieuiszczonych przez powódkę E. Z. kosztów sądowych;

II. 1. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Ż. Z. kwotę 75.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty

2. oddala powództwo Ż. Z. w pozostałej części;

3. zasądził na rzecz Ż. Z. kwotę 3954,88 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 2500,08 zł. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

5. nakazał ściągnąć z zasądzonego w punkcie II.1 roszczenia na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 548,80 zł tytułem nieuiszczonych przez powódkę Ż. Z. kosztów sądowych;

III.

1. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz M. Z. (1):

- a. kwotę 85 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2013 r. ;
 - b. kwotę 640 zł miesięcznie tytułem renty płatnej do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, począwszy od listopada 2013 r.;
2. oddalił powództwo M. Z. (1) w pozostałej części;
 3. zasądził na rzecz M. Z. (1) kwotę 5617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
 4. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Rozstrzygnięcie to poprzedziły ustalenia faktyczne, które w najistotniejszych kwestiach, związanych z zakresem zaskarżenia są następujące:

E. Z. i T. Z. przez ponad 20 lat byli małżeństwem. Mieli dwoje dzieci: córkę Ż. Z. (ur. (...)) oraz syna M. Z. (1) (ur. (...)). T. Z. mieszkał razem z rodziną. Miał dobre relacje z żoną i z dziećmi. Często spędzali Wigilię tylko we czwórkę. T. Z. był wparciem dla rodziny. E. Z. nie wyobrażała sobie życia bez męża. T. Z. pozostawał w dobrych stosunkach także z dalszą rodziną. Był on spokojną, cierpliwą osobą, dobrym mężem i ojcem. Potrafił wykonywać różne prace, przez rodzinę i znajomych nazywany był „złotą rączką”. Córka Ż. była tzw. „oczkiem w głowie” taty. Również relacje pomiędzy T. Z., a synem były zażyłe. T. Z. starał się dobrze wychowywać dzieci i przygotowywał je do przyszłego samodzielnego życia. T. Z. samodzielnie dokonał remontu domu, w którym mieszkał z rodziną (wymienił dach, wykonał prace wewnątrz domu, m.in. wyremontował łazienkę, urządził dzieciom pokoje).

T. Z. zajmował się pracami budowlanymi. W okresie od dnia 13 maja 2011 roku do dnia 31 lipca 2013 roku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako murarz w firmie w (...) – wykonywał malowanie, gładzie i prace wykończeniowe. Z tytułu wykonywania wyżej wskazanej pracy T. Z. uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości około 2000- 2.500 złotych miesięcznie. T. Z. pracował również dorywczo wykonując prace, jako budowlaniec. Z prac dorywczych uzyskiwał dochód miesięczny w wysokości około 2.000 złotych. Żona T. Z. nie pracowała – zajmowała się domem i wychowaniem dzieci. Pod koniec 2012 roku podjęła ona pracę jako szwaczka i zarabiała około 2.500 złotych netto.

W dniu 8 kwietnia 2013 roku w miejscowości Ł. miał miejsce wypadek komunikacyjny, po którym na skutek doznanych obrażeń na miejscu zdarzenia zmarł T. Z.. Po przeprowadzeniu postępowania karnego, wyrokiem wydanym w dniu 31 października 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II K 578/13, Sąd Rejonowy w Łasku II Wydział Karny uznał W. S. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 k.c. (spowodowania wyżej wskazanego wypadku komunikacyjnego). Sprawca wypadku, kierujący samochodem marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) miał zawartą umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z (...) Spółką Akcyjną V. (...) z siedzibą w W., obejmujące dzień, w którym miało miejsce wskazane zdarzenie.

Śmierć T. Z. negatywnie wpłynęła na stan psychiczny E. Z.. Po śmierci męża zażywała tabletki na uspokojenie. Po 2-3 tygodniach od śmierci męża nie była w stanie wrócić do pracy i do chwili obecnej nie podjęła pracy. E. Z. nie potrafi jeszcze sobie poradzić z zaistniałą sytuacją, uzyskuje pomoc od znajomych. Po śmierci męża korzystała z pomocy psychologa.

Ż. Z. bardzo przeżyła śmierć ojca. Chodzi na cmentarz na grób ojca. Korzystała z pomocy psychologa celem poradzenia sobie z traumą po utracie ojca.

Rodzina zmarłego T. Z. była ze sobą prawidłowo związana emocjonalnie.

Zdarzenie z dnia 8 kwietnia 2013 roku, czyli śmierć męża spowodowało wystąpienie u E. Z. zaburzeń adaptacyjnych pod postacią reakcji przygnębiennie-lękowej wyrażającej się:

- obniżeniem nastroju, przeżywaniem smutku, bólu, żalu, poczucia straty; płaczliwością;

- okresowym doświadczaniem złości, gniewu, poczucia krzywdy lub winy;
- przeżywaniem poczucia bezradności, lęku i niepokoju o przyszłość swoją i dzieci;
- koncentracją myślenia na temacie męża i jego śmierci;
- ograniczeniem aktywności celowej i zainteresowań;
- ograniczeniem relacji interpersonalnych;
- zaburzeniami snu.

Wyżej opisane zaburzenia nadal się utrzymują u E. Z., jednak ich nasilenie wraz z upływem czasu się zmniejsza. Najbardziej prawdopodobne jest, iż ustąpią one w ciągu najbliższego roku.

Na skutek śmierci T. Z. wystąpiły u E. Z. wyżej wskazane zaburzenia o charakterze adaptacyjnym, powodujące niemożność funkcjonowania w roli zawodowej. Obecnie aktywność celowa oraz jej możliwości funkcjonowania w relacjach społecznych uległy poprawie. Wskazany (a nawet reperacyjny) jest powrót E. Z. do pracy.

Zdarzenie z dnia 8 kwietnia 2013 roku, czyli śmierć ojca spowodowało wystąpienie u Ż. Z. prawidłowej (niepowikłanej zaburzeniami psychicznymi) reakcji żałoby pod postacią:

- obniżenia nastroju, przygnębienia, smutku, poczucia żalu, bólu, straty, tęsknoty, płaczliwości;
- okresowego przeżywania złości, gniewu;
- koncentracji myślenia na temacie związanym z ojcem;
- osłabienia kontaktów interpersonalnych;
- okresowych zaburzeń w ciągłości snu.

Pismem z dnia 19 lipca 2013 roku, które wpłynęło do (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. w dniu 24 lipca 2013 roku, E. Z., Ż. Z. i M. Z. (1) zgłosili szkodę w związku ze śmiercią T. Z., żądając zapłaty odpowiednio:

- na rzecz E. Z. kwoty 120.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć męża, kwoty 30.000 złotych tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej i kwoty 6.000 złotych tytułem zwrotu kosztów pogrzebu;
- na rzecz Ż. Z. kwoty 100.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca i kwoty 20.000 złotych tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej;
- na rzecz M. Z. (1) kwoty 100.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca i kwoty 20.000 złotych tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. przyjęła odpowiedzialność za szkodę poniesioną przez wyżej wskazane osoby i wypłaciła:

- na rzecz E. Z. kwotę 12.500 złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć męża i kwotę 15.000 złotych tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej (wypłata kwoty 27.500 złotych w dniu 29 sierpnia 2013 roku);
- na rzecz Ż. Z. kwotę 15.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca i kwotę 20.000 złotych tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej (wypłata kwoty 15.000 złotych w dniu 23 sierpnia 2013 roku; wypłata kwoty 20.000 złotych w dniu 13 września 2013 roku);

- na rzecz M. Z. (1) kwotę 15.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca i kwotę 20.000 złotych tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej (wyplata 35.000 złotych w dniu 30 sierpnia 2013 roku);

Powódka E. Z. ma 40 lat. Od śmierci męża do chwili obecnej nie pracuje. Z zaświadczenia z dnia 14 listopada 2013 roku wynika, że E. Z. jest zarejestrowana w Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna od dnia 24 września 2013 roku – bez prawa do zasiłku. E. Z. chciałaby pracować, ale z uwagi na jej stan psychiczny, nie wie kiedy to nastąpi. E. Z. i M. Z. (2) otrzymują rentę rodzinną w kwocie po 360 złotych. Ponadto E. Z. otrzymuje zasiłek rodzinny i zasiłek na syna w kwocie łącznej 270 złotych (zasiłek rodzinny dla syna wynosi 100 złotych, a ona otrzymuje kwotę 170 złotych jako matka samotnie wychowująca dzieci). E. Z. nie ma innych dochodów.

Powódka Ź. Z. ma 22 lata. Obecnie studiuje zaocznie pedagogikę resocjalizacyjną (zajęcia ma od piątku do niedzieli – ma ustalone terminy zjazdów) – od października 2014 roku jest na II roku. Na I roku studiów miała stypendium w kwocie 485 złotych. Około 6 miesięcy przed śmiercią ojca Ź. Z. pracowała w firmie (...), gdzie zarabiała około 800-900 złotych, a zarobione pieniądze przeznaczała na swoje potrzeby. Po śmierci ojca miała problemy z koncentracją, w związku z czym musiała zrezygnować z pracy. Ź. Z. próbowała szukać kolejnej pracy. Przez niecały miesiąc pracowała w C.-u i zarobiła prawie 1.000 złotych. Od lipca 2013 roku od grudnia 2013 roku Ź. Z. odbywała staż i otrzymywała stypendium stażowe w kwocie około 844,44 złotych miesięcznie. Obecnie Ź. Z. nie pracuje.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zebrany w przedmiotowej sprawie w postaci załączonych do akt sprawy dokumentów, w tym również w oparciu o opinie sądowo – psychologiczne, sporządzone przez biegłego psychologa mgr M. P.. Ustalając stan faktyczny Sąd wziął pod uwagę zeznania złożone przez powódki E. Z. oraz Ź. Z. na okoliczność skutków śmierci T. Z. i wpływu jego śmierci na sytuację życiową i materialną powodów, w tym też zakresu doznanych cierpień oraz dochodów osiągniętych przez zmarłego. Sąd przyjął, iż opinie wydane przez biegłego psychologa mgr M. P. na okoliczność skutków zdarzenia z dnia 8 kwietnia 2013 roku dla życia i zdrowia powodów, a w szczególności czy i w jaki sposób śmierć T. Z. wpłynęła na ich życie szkolne/zawodowe oraz stan psychiczny, rozmiaru doznanych cierpień psychicznych zostały sporządzone w sposób profesjonalny i przekonujący.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji przyjął, że podstawą odpowiedzialności pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. jest umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawarta z posiadaczem samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) (sprawcy wypadku) oraz przepis art. 822 § 1 k.c.

Ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym (art. 11 zd. 1 k.p.c.).

Co do żądania powodów Ź. Z. i M. Z. (1) zasądzenia odszkodowania za znaczące pogorszenie ich sytuacji życiowej wskutek śmierci osoby najbliższej Sąd Okręgowy, odwołując się do treści art. 446 § 3 k.c. uznał, że przez „sytuację życiową” określoną w powyższym przepisie należy rozumieć ogół czynników składających się na położenie życiowe jednostki, także trudno wymierzalne wartości ekonomiczne (zob. wyrok SN z 28.07.1976 r., IV CR 271/76, L.). Pogorszenie sytuacji życiowej obejmuje niekorzystne zmiany bezpośrednio w sytuacji materialnej najbliższych członków rodziny zmarłego, jak też zmiany w sferze dóbr niematerialnych, które rzutują na ich sytuację materialną (np. pozbawienie opieki oraz pomocy w sprawach życia codziennego oraz sprawach ważniejszych).

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał, że dla powoda M. Z. (1) zasadnym będzie przyznanie odszkodowania w kwocie 30.000 złotych, mając na uwadze, że T. Z. wspierał syna finansowo, przygotowywał do przyszłego samodzielnego życia, ucząc wielu prac, a także, że śmierć T. Z. spowodowała utratę przez M. realnej możliwości stabilizacji jego warunków życiowych oraz ich realnego polepszenia. Uwzględniając fakt wypłaty powodowi w postępowaniu likwidacyjnym kwoty 20.000 złotych z tego tytułu, Sąd zasądził na podstawie art. 446 § 3 k.c. od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz M. Z. (1) kwotę 10.000 złotych tytułem dalszego odszkodowania (pkt III.1 a wyroku

Wobec faktu, że powódka Ź. Z. w pozwie określiła wysokość żądanego odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej wskutek śmierci ojca na kwotę 10.000 złotych, wskazując w uzasadnieniu pozwu, że pozwany odmówił jej wypłaty stosowanego odszkodowania, a także mając na uwadze fakt, iż z potwierdzenia przelewu złożonego przez stronę pozwaną wynika, że w dniu 13 września 2013 roku pozwany wypłacił na jej rzecz z tego tytułu kwotę 20.000 złotych (potwierdzenie wypłaty k. 83), a zatem wypłacił odszkodowanie w większej kwocie, niż kwota dochodzona niniejszym pozwem, Sąd oddalił żądanie powódki Ź. Z. o zasądzenie odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej wskutek śmierci ojca (pkt II. 2 wyroku).

Co do żądania E. Z. zasądzenia renty w oparciu o treść przepisu art. 446 § 2 k.c. Sąd meriti przyjął, że dla rozstrzygnięcia roszczenia o zasądzenie renty należy ustalić, w jakim zakresie środki dostarczane przez zmarłego lub jego osobiste starania wyrażone w pieniądzu przyczyniały się do tworzenia tej części dochodów grupy rodzinnej, która była używana na pokrycie usprawiedliwionych potrzeb członków w zakresie ich utrzymania i wychowania.

Sąd oddalił żądanie powódki E. Z. o zasądzenie na jej rzecz renty w kwocie 1.000 złotych miesięcznie – zdaniem Sądu powódka nie jest osobą, co do której z mocy ustawy ciążyłby na zmarłym obowiązek alimentacyjny. Powódka ma zdolność zarobkowania, bowiem zaburzenia adaptacyjne pod postacią reakcji przygnębiennie-lękowej spowodowały niemożność jej funkcjonowania w roli zawodowej, lecz wskazany, a nawet reperacyjny jest powrót E. Z. do pracy. Zdaniem Sądu nie zostały też wykazane pozostałe przesłanki z art. 446 § 2 zd. 2 k.c., uzasadniające roszczenie o rentę.

O odsetkach ustawowych od zasądzonych na rzecz powódki E. Z. kwoty 108.500 złotych, na rzecz powódki Ź. Z. kwoty 75.000 złotych oraz na rzecz powoda M. Z. (1) kwoty 85.000 złotych, Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 i § 2 k.c., przyjmując, jako dzień wymagalności świadczeń należnych powodom dzień po upływie 30-dniowego terminu od dnia zgłoszenia pozwanemu żądania w tym zakresie w postępowaniu likwidacyjnym – art. 817 § 1 k.c.

Sąd uznał, iż brak jest podstaw do przyjęcia – co podnosił pozwany – że odsetki od zasądzonych kwot winny być zasądzone dopiero od daty wyrokowania. Zasądzenie odsetek od daty wyrokowania – zdaniem Sądu – prowadziłoby w istocie do ich umorzenia za okres przed datą wyroku i stanowiłoby nieuzasadnione uprzywilejowanie dłużnika, skłaniając go niekiedy do jak najdłuższego zwlekania z opóźnionym świadczeniem pieniężnym w oczekiwaniu na orzeczenie sądu, znoszące obowiązek zapłaty odsetek za wcześniejszy okres (zob. wyrok SA w Białymstoku z 7.06.2013 r., I ACa 72/13, L.).

Orzekając o kosztach procesu, Sąd – mając za podstawę art. 100 zd. 1 in fine k.p.c. – stosunkowo rozdzielił te koszty między stronami i:

- wobec wygranej powódki E. Z. w 92%, zasądził od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz E. Z. kwotę 5.798,28 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt I. 3 wyroku). W przedmiotowej sprawie na koszty procesu złożyły się: uiszczona przez powódkę opłata sądowa od pozwu w kwocie 3.000 złotych, wynagrodzenia pełnomocników stron w kwocie po 3.600 złotych, ustalone na podstawie § 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163 poz. 1349 ze zm.) oraz opłaty skarbowe za pełnomocnictwo w wysokości po 17 złotych. Łącznie koszty procesu poniesione przez strony wyniosły 10.234 złote. W związku z tym, że pozwany wygrał proces w 8%, powinien ponieść 92% kosztów procesu poniesionych przez strony, tj. kwotę 9.415,28 złotych (10.234 zł x 92%). Mając jednak na uwadze, że pozwany już poniósł część kosztów procesu, tj. wynagrodzenie swojego pełnomocnika i opłatę skarbową za pełnomocnictwo (kwotę 3.617 zł), to powinien zwrócić powódce E. Z. kwotę 5.798,28 złotych (9.415,28 zł – 3.617 zł = 5.798,28 zł);
- wobec wygranej powódki Ź. Z. w 82%, zasądził od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz E. Z. kwotę 3.954,88 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II. 3 wyroku). W przedmiotowej sprawie na koszty procesu złożyły się: uiszczona przez powódkę opłata sądowa od pozwu w kwocie 2.000 złotych, wynagrodzenie pełnomocników stron w kwocie po 3.600 złotych, ustalone na podstawie § 2 w zw. z § 6 pkt 6

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163 poz. 1349 ze zm.) oraz opłaty skarbowe za pełnomocnictwo w wysokości po 17 złotych. Łącznie koszty procesu poniesione przez strony wyniosły 9.234 złote. W związku z tym, że pozwany wygrał proces w 18%, powinien ponieść 82% kosztów procesu poniesionych przez strony, tj. kwotę 7.571,88 złotych (9.234 zł x 82%). Mając jednak na uwadze, że pozwany już poniósł część kosztów procesu, tj. wynagrodzenie swojego pełnomocnika i opłatę skarbową za pełnomocnictwo (kwotę 3.617 zł) to powinien zwrócić powódce Ż. Z. kwotę 5.798,28 złotych (7.571,88 zł – 3.617 zł = 3.954,88 zł).

Powódka E. Z. nie miała obowiązku uiszczania kosztów sądowych ponad kwotę 3.000 złotych z uwagi na zwolnienie jej przez Sąd postanowieniem z dnia 16 grudnia 2013 roku od kosztów sądowych w tej części – kwotę 3.000 złotych powódka uiściła jako opłatę sądową od pozwu. Na nieuiszczone koszty sądowe w tej sprawie składa się opłata sądowa od pozwu w kwocie 4.600 złotych oraz 1/3 część kosztów opinii wydanych przez biegłą sądową poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, tj. kwota 498,89 złotych. Łącznie nieuiszczone koszty sądowe w tej sprawie wynoszą 5.098,89 złotych. W związku z tym, że powódka przegrała ostatecznie proces w 8% oraz że pozwany przegrał proces w 92%, Sąd dokonał stosunkowego rozliczenia między stronami wyżej wskazanych kosztów sądowych, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wynikającą z art. 100 zd. 1 in fine k.p.c.

Przyjmując, że powódka E. Z. przegrała proces w 8%, Sąd – na podstawie art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 1 in fine k.p.c. – nakazał ściągnąć z zasądzonego w punkcie I. 1 roszczenia na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 407,91 złotych (5.098,89 zł x 8%) tytułem nieuiszczonych przez powódkę E. Z. kosztów sądowych (pkt I. 5 wyroku).

O obowiązku poniesienia kosztów sądowych przez pozwanego, Sąd orzekł mając za podstawę art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 1 in fine k.p.c. W związku powyższym, przy przyjęciu, że pozwany przegrał proces w 92%, Sąd nakazał pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 4.690,97 złotych (5.098,89 zł x 92%) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt I. 4 wyroku).

Powódka Ż. Z. nie miała obowiązku uiszczania kosztów sądowych ponad kwotę 2.000 złotych z uwagi na zwolnienie jej przez Sąd od kosztów sądowych w tej części- kwotę 2.000 złotych powódka uiściła jako opłatę sądową od pozwu. Na nieuiszczone koszty sądowe w tej sprawie składa się opłata sądowa od pozwu w kwocie 2.550 złotych oraz 1/3 część kosztów opinii wydanych przez biegłą sądową poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, tj. kwota 498,89 złotych. Łącznie nieuiszczone koszty sądowe w tej sprawie wynoszą 3.048,89 złotych. W związku z tym, że powódka przegrała ostatecznie proces w 18% oraz że pozwany przegrał proces w 82%, Sąd dokonał stosunkowego rozliczenia między stronami wyżej wskazanych kosztów sądowych, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wynikającą z art. 100 zd. 1 in fine k.p.c.

Przyjmując, że powódka Ż. Z. przegrała proces w 18%, Sąd – na podstawie art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 1 in fine k.p.c. – nakazał ściągnąć z zasądzonego w punkcie II. 1 roszczenia na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 548,80 złotych (3.048,89 zł x 18%) tytułem nieuiszczonych przez powódkę Ż. Z. kosztów sądowych (pkt II. 4 wyroku).

O obowiązku poniesienia kosztów sądowych przez pozwanego, Sąd orzekł mając za podstawę art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 1 in fine k.p.c. W związku powyższym, przy przyjęciu, że pozwany przegrał proces w 82%, Sąd nakazał pobrać od pozwanego (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 2.500,08 złotych (3.048,89 zł x 82%) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt II 6 wyroku).

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyły apelacją powódki :

- w zakresie punktu 1.2, co do oddalenia powództwa o zasądzenie renty wyrównawczej w wysokości po 1.000 zł. miesięcznie, na rzecz E. Z.;
- w zakresie punktu II. 2 co do oddalenia powództwa o odszkodowanie za pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca na rzecz Ż. Z..

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciły :

1. naruszenie prawa materialnego, a w szczególności:

- art. 446 § 2 k.c. w związku z art. 27 i 128 i nast. k.r.o. poprzez jego błędną wykładnię a w konsekwencji uznanie, że powódka E. Z. nie jest osobą, co do której ciążył na zmarłym obowiązek alimentacyjny,
- art. 446 § 3 k.c. przez niewłaściwą wykładnię a w konsekwencji przyjęcie, że wystarczającym dla powódki Ż. Z. będzie odszkodowanie za pogorszenie sytuacji życiowej w wysokości 20.000 zł,

2. naruszenie prawa procesowego, a w szczególności:

- art. 316 § 1 w związku z art. 187 § 1.2 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i oddalenie powództwa o zasądzenie dalszego odszkodowania z tytułu pogorszenia sytuacji majątkowej ponad kwotę 20.000 zł, pomimo przytoczenia okoliczności faktycznych uzasadniających to żądanie i przyjęcie, że powódka dochodziła jedynie zasądzenia kwoty 10.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej, podczas gdy już po wykazaniu zapłaty kwoty 20.000 zł przez pozwanego domagała się ona zasądzenia kwoty 10.000 zł tytułem dalszego odszkodowania,
- art. 233 k.p.c. w poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów i uznanie, że powódka E. Z. nie wykazała w żaden sposób jej uzasadnionych potrzeb.

Wniosły o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego dla powódki E. Z. renty wyrównawczej w wysokości po 1000 zł miesięcznie płatnej do 10 dnia każdego miesiąca począwszy od daty wytoczenia powództwa na przyszłość oraz dla powódki Ż. Z. dalszego odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej w wysokości 10.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 23 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych oraz odpowiednią zmianę postanowienia o kosztach za pierwszą instancję.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja Ż. Z. okazała się zasadna w całości, zaś E. Z. w części i skutkowałą zmianą zaskarżonego orzeczenia na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. oraz częściowym oddaleniem apelacji E. Z., a to na podstawie art. 385 k.p.c.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny, na podstawie przepisu art. 350 § 1 k.p.c. w zw. z przepisem art. 391 § 1 k.p.c. dokonał sprostowania oczywistej niedokładności w punkcie II 6 i 4 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że punkt 6 oznaczył jako punkt 4, a punkt 4 jako punkt 5.

Co do apelacji Ż. Z. Sąd Apelacyjny uznał zawarte w niej zarzuty za zasadne. Sąd Okręgowy sprzecznie z materiałem dowodowym przyjął, że powódka dochodziła jedynie zasądzenia kwoty 10.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca. Sąd przyjął także, że z potwierdzenia przelewu, złożonego przez stronę pozwaną wynika, że w dniu 13 września 2013 roku pozwany wypłacił z tego tytułu kwotę 20.000 złotych, a zatem wypłacił odszkodowanie w większej kwocie, niż dochodziła niniejszym pozwem. Ze zgłoszenia szkody, znajdującego się w aktach szkodowych (k- 76 akt) wynika, że Ż. Z., podobnie jak i jej brat, na rzecz którego Sąd zasądził 10.000

złotych odszkodowania, domagała się odszkodowania w kwocie 30.000 złotych, a nie 20.000 złotych, jak przyjął Sąd Okręgowy w swych ustaleniach. Wypłata kwoty 20.000 złotych, dokonana przelewem z dnia 13 września 2013 roku istotnie nie została wskazana w uzasadnieniu pozwu. Nie ma to jednak zasadniczego znaczenia, skoro składając pozew w dniu 29 listopada 2013 roku powódka domagała się – mimo otrzymania 20.000 złotych- wypłaty dalszych 10.000 złotych. Jej żądanie zostało określone analogicznie jak żądanie jej brata. Wypłatę 20.000 złotych przyznała w toku procesu, ale podtrzymała żądanie zasądzenia dalszego odszkodowania. W tym też zakresie powoływała się na odmowę wypłaty stosownego odszkodowania.

Sąd Okręgowy niewłaściwie ocenił zakres żądań Ż. Z., stąd jego rozważania nie odpowiadają stanowi faktycznemu sprawy. Natomiast, jeśli chodzi o zasadność zasądzenia dalszych 10.000 złotych na rzecz apelującej, to Sąd Apelacyjny pragnie odwołać się do argumentów przytoczonych przez Sąd Okręgowy dla uzasadnienia wypłaty takiej właśnie kwoty na rzecz M. Z. (1), nie widząc potrzeby ich ponownego przytaczania. W judykaturze utrwalony jest pogląd, że znaczne pogorszenie sytuacji życiowej może przejawiać się w utracie wsparcia i pomocy w różnych sytuacjach życiowych, a zwłaszcza w utracie szansy na pomoc w przyszłości, co akcentował Sąd Okręgowy zasądzając dalsze odszkodowanie na rzecz brata skarżacej.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie ma - w akceptowanych przez Sąd Apelacyjny w pozostałym zakresie okolicznościach faktycznych- żadnych uzasadnionych podstaw, by różnicować sytuację obojga powodów, będących rodzeństwem, mimo różnicy wieku między nimi i różnego poziomu edukacji. Sąd Apelacyjny uznał, iż również dla apelującej zasadnym będzie przyznanie odszkodowania za znaczące pogorszenie sytuacji życiowej wskutek śmierci ojca, a wysokość tego odszkodowania należy ustalić na kwotę 30.000 złotych. T. Z. wspierał córkę finansowo (finansowanie studiów), także ją przygotowywał do przyszłego samodzielnego życia. Śmierć T. Z. spowodowała utratę możliwości uzyskania pewnej stabilizacji warunków życiowych córki stron, aż do czasu zakończenia edukacji oraz ich realnego polepszenia w przyszłości.

Mając na uwadze powyższe, a także uwzględniając fakt wypłaty powódce w postępowaniu likwidacyjnym kwoty 20.000 złotych z tego tytułu, Sąd zasądził na podstawie art. 446 § 3 k.c. od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz apelującej kwotę 10.000 złotych tytułem dalszego odszkodowania, uznając, że wyżej ustalona kwota stanowi odpowiednie odszkodowanie. O odsetkach ustawowych od zasądzonej dodatkowo na rzecz powódki Ż. Z. kwoty 15.000 złotych Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 i § 2 k.c., przyjmując jako dzień wymagalności świadczenia upływ 30-dniowego terminu od dnia zgłoszenia pozwanemu żądania w tym zakresie w postępowaniu likwidacyjnym – art. 817 § 1 k.c. tj. 25 sierpnia 2013 roku.

Apelacja E. Z. okazała się zasadna częściowo, a zarzuty w niej zawarte zasługiwały na uwzględnienie. W szczególności apelująca zasadnie zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 446 § 2 k.c. w związku z art. 27 i 128 i nast. k.r.o. poprzez jego błędną wykładnię, a w konsekwencji uznanie, że powódka E. Z. nie jest osobą, co do której ciążył na zmarłym obowiązek alimentacyjny.

Odwołując się uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1990 roku w sprawie II PR 61/90 (Baza LEX 14937) wskazać trzeba, że obowiązek wypłaty renty wyrównawczej na rzecz wdowy, na podstawie art. 446 § 2 k.c. istnieje tak długo, dopóki nie osiągnie ona zdolności zarobkowych, umożliwiających pełną kompensatę utraconych zarobków męża. Art. 27 k.r.o. nakłada na oboje małżonków obowiązek przyczyniania się w miarę swych sił oraz możliwości zarobkowych i majątkowych do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zasada egalitaryzmu małżonków wyrażona w tym przepisie stanowi podstawę żądania przez każdego ze współmałżonków równego udziału w dochodach rodziny.

Przepis art. 135 § 1 k.r.o. nie daje podstaw do odmowy żonie równego udziału w dochodach osiągniętych przez męża z tego powodu, że udział ten nie mieści się w ramach jej usprawiedliwionych potrzeb. Udział ten - w równym stopniu jest zapewniony z mocy art. 27 k.r.o. bez żadnych dodatkowych warunków. Ograniczanie prawa małżonka do równego udziału w dochodach rodziny, poprzez stosowanie wskazanego ograniczenia zakresu obowiązku alimentacyjnego między krewnymi z art. 135 k.r.o., narusza dyspozycję tegoż art. 27 k.r.o. Obowiązek wypłaty renty

wyrównawczej z tytułu śmierci małżonka spowodowanej czynem niedozwolonym pełni funkcje wyrównania wdowie szkody, polegającej na utracie równego udziału w zarobkach zmarłego męża i jest niezależny od tego, czy wdowa znalazła się w niedostatku. Zakres bowiem potrzeb małżonka poszkodowanego w rozumieniu art. 446 § 2 k.c. wyznacza wprost art. 27 k.r.o., w granicach równego udziału w zarobkach zmarłego.

Szkoda, którą kompensuje renta wyrównawcza wobec wdowy nie musi polegać na utracie wszelkich środków utrzymania wskutek śmierci małżonka. Podjęcie przez nią pracy zarobkowej, jak i osiągnięcie samodzielności gospodarczej przez dzieci nie są zdarzeniami powodującymi utratę prawa do renty. Okoliczności te należy natomiast uwzględnić przy ustalaniu wysokości szkody, którą kompensuje renta.

Renta wyrównawcza jest świadczeniem samodzielnym, niezależnym od prawa do renty rodzinnej z ubezpieczenia społecznego. Utrata do niej prawa, jak i nabycie w jej miejsce prawa do renty inwalidzkiej z tytułu własnej pracy nie powodują ustania prawa do renty wyrównawczej. Poglądy doktryny co do relacji między art. 27 k.r.o. oraz art. 135 k.r.o. są różnicowane. Przyjmuje się, iż obowiązek przyczyniania się do zaspakajania materialnych potrzeb współmałżonka przewidziany w art. 27 k.r.o. nie ma charakteru obowiązku alimentacyjnego w rozumieniu art. 128 k.r.o., lecz stanowi przejaw bardziej ogólnego obowiązku wzajemnej pomocy istniejącego między małżonkami. Nie ma wobec tego podstaw do odniesienia wobec niego art. 135 § 1 k.r.o., ustalającego zakres świadczeń alimentacyjnych stosownie do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Założeniem tego obowiązku jest bowiem zapewnienie jednakowej stopy życiowej obojgu małżonkom (Tak zwłaszcza J. Gwiazdomorski, Alimentacyjny obowiązek między małżonkami, Warszawa 1970, s. 48 i n. oraz S. Grzybowski, Prawo rodzinne, zarys wykładu, Warszawa 1980 r., s. 71-72). Występuje także pogląd, iż roszczenia z art. 27 k.r.o. mają charakter alimentacyjny. Korzystają one z wszystkich przywilejów, jakie przepisy prawa materialnego i formalnego przewidują dla wierzytelności alimentacyjnych. Wykazują jednak także odrębności od roszczeń alimentacyjnych między krewnymi (Tak m.in. A. S., R. na rzecz pozostałego przy życiu małżonka P i P 1972, Nr 1, s. 48). Nie jest konieczne dla powstania roszczeń z tego tytułu pozostawanie w niedostatku, a wystarczy że jeden z małżonków nie może zaspokoić swoich potrzeb w takim zakresie, w jakim może to uczynić współmałżonek. Także w poglądach przypisujących roszczeniom z art. 27 k.r.o. charakter - alimentacyjny nie kwestionuje się ich odrębności, polegających na tym, iż roszczenia te uzasadnia sam fakt niemożności zaspokajania przez małżonka potrzeb w takim zakresie, w jakim może to uczynić współmałżonek.

W wypadku śmierci jednego z małżonków, powodującej zmniejszenie się dochodu przeznaczonego na pokrycie potrzeb pozostałych członków rodziny, każdy z nich uzyskuje indywidualne roszczenie o zasądzenie renty, która zgodnie z jej kompensacyjnym charakterem przywróci naruszoną równowagę i wyrówna uszczerbek w możliwościach zaspokajania na równej stopie usprawiedliwionych potrzeb o charakterze alimentacyjnym.

Fundusz przeznaczony na utrzymanie rodziny tworzy się z różnych źródeł, np. z pracy zarobkowej, dochodu z gospodarstwa rolnego, dochodów z innego majątku. Zużywany jest częściowo wspólnie (wydatki niepodzielne), a częściowo indywidualnie. Dlatego o istnieniu obowiązku alimentacyjnego w rodzinie decyduje stosunek uzyskanych środków do ogólnych potrzeb z zakresu utrzymania i wychowania dzielonych między członków rodziny, w fazie konsumpcji, stosownie do ich potrzeb indywidualnych. Dopóki potrzeby te nie są w całości zaspokojone, każdy z małżonków powinien wypełniać ten obowiązek według swoich sił, możliwości zarobkowych i majątkowych.

O obowiązku alimentacyjnym między małżonkami pozostającymi we wspólnym pożyciu - jako przesłance renty odszkodowawczej - nie przesądza okoliczność, czy pozostały przy życiu małżonek pracuje zarobkowo. Ustawowy nakaz przyczyniania się według sił oznacza powinność wykorzystania wszystkich możliwości małżonków w celu uzyskania środków na utrzymanie rodziny, w tym również przez podejmowanie pracy zarobkowej. Ta forma uzyskiwania dochodów jest w praktyce najczęstsza. Niejednokrotnie wynagrodzenie za pracę małżonków jest różnicowane, a zarobki jednego z nich są tylko uzupełnieniem dochodów rodziny i nie pokrywają tej części, jaka w fazie konsumpcji przypada na tego małżonka. W takim wypadku śmierć współmałżonka zarabiającego więcej i ponoszącego główny ciężar zaspokajania materialnych potrzeb rodziny uniemożliwia pozostałym członkom, w tym również pracującemu zarobkowo małżonkowi, zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb w zakresie utrzymania. W takim wypadku brak usprawiedliwienia dla odmowy wyrównania szkody pozostałego przy życiu małżonka i przyznanie renty tylko

pozostałym członkom rodziny.(vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 1990 roku w sprawie I CR 422/90 OSNC 1991-1-12 poz.124)

W rozpatrywanych okolicznościach faktycznych nie jest kwestionowane, że przed śmiercią męża apelującej dochody rodziny kształtowały się w granicach 7000 złotych. Córka stron swoje potrzeby pokrywała z uzyskiwanych samodzielnie dochodów, mieszkając wspólnie z rodzicami. Oznacza to, że na jednego członka rodziny przypadła kwota około 2300 złotych. Zważyć także trzeba, że powódka winna w ramach terapii podjąć zatrudnienie, co jednoznacznie wynika z opinii psychologa i nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy. Przyjmując, że byłaby w stanie osiągnąć dochód w granicach 2500 złotych netto (jak przed wypadkiem męża) oraz mając na uwadze, że M. Z. (1) otrzymuje świadczenie w łącznej kwocie 1000 złotych w ramach renty z obu podstaw (640 + 360) dochody rodziny obejmują 3500 złotych. Na jedną osobę przypada w prostym rachunku po 1750 złotych. W relacji do stanu sprzed śmierci T. Z. apelująca nie może korzystać z dochodów męża w granicach kwot po 550 złotych miesięcznie i taką kwotę Sąd Apelacyjny zasądził na jej rzecz, poczynając od wytoczenia powództwa i ustalając jednocześnie płatność jak w żądaniu. W pozostałym zakresie powództwo o rentę podlegało oddaleniu, jako bezzasadne.

Zapadłe rozstrzygnięcie skutkowało także zmianą orzeczenia co do kosztów procesu.

Powódka E. Z. wygrała sprawę w 96 % , wobec czego istniały podstawy do zasądzenia na jej rzecz całości kosztów. (art. 100 k.p.c.)

W przedmiotowej sprawie na koszty procesu z powództwa E. Z. złożyły się: uiszczona przez powódkę opłata sądowa od pozwu w kwocie 3.000 złotych oraz wynagrodzenie jej pełnomocnika, ustalone na podstawie § 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) wraz z opłatą skarbową za pełnomocnictwo w wysokości 17 złotych.

Powódka Ż. Z. wygrała proces w całości, co oznacza, że na jej rzecz należało zasądzić całość kosztów przez nią poniesionych tj. opłatę od pozwu w kwocie 2.000 złotych oraz ustalone j.w. wynagrodzenie jej pełnomocnika.

O obowiązku poniesienia kosztów sądowych przez pozwanego, Sąd orzekł mając za podstawę art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1025) w zw. z art. 98 i 100 zd. 1 in fine k.p.c. Przy przyjęciu, że pozwany przegrał proces niemal w całości Sąd nakazał pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 5.098,89 zł i 3048, 89 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Równocześnie uchyleniu podlegały te punkty rozstrzygnięcia Sądu I instancji, które nakazywały obciążyć powódki częścią nieuiszczonych kosztów sądowych, bowiem odpadły podstawy do takiej decyzji.

W pozostałej części apelacja E. Z. podlegała oddaleniu. (art. 385 k.p.c.)

Na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd Apelacyjny zasądził na rzecz E. Z. kwotę 510 złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego. E. Z. wygrała postępowanie apelacyjne w 55 %. Koszty postępowania apelacyjnego obejmują 600 złotych opłaty od apelacji, wynagrodzenie pełnomocników obu stron w łącznej kwocie 3600 złotych (2x1800) To oznacza, że pozwany winien pokryć koszty do kwoty 2310 złotych, pokrył faktycznie do kwoty 1800 złotych, więc na rzecz powódki przypada kwota 510 złotych. Stawka wynagrodzenia pełnomocników obu stron wynika z § 6 pkt. 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz.U. z 2013 poz.461) oraz § 6 pkt. 6 w zw. z § 12 ust.1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 490).

Z kolei o kosztach postępowania wywołanego apelacją Ż. Z.

Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając na rzecz apelującej, jako strony wygrywającej postępowanie kwotę 1.400 złotych, obejmującą opłatę od apelacji w kwocie 500 złotych oraz 900 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu, ustalonych zgodnie z § 6 pkt. 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (t. jedn. Dz.U. z 2013 poz.461)